

# **FIALA PŘIZNAL VLASTIZRADU! Prý vyjednávání s Američany - Američanům jsme ne/museli ve všem ustoupit. Sklopili jsme uši a sklapli podpatky (VIDEO CZ, 9 min)**

- CZ24 News | 9. června 2023

**ČESKO: „Smlouva o obranné spolupráci se Spojenými státy není o suverénní a rovnoprávné České republice, ale je o pětikoaličním lokajství,” uvádí moderátorka Jana Bobošíková v novém dílu pořadu Aby bylo jasno. Popisuje, jak probíhalo vyjednávání o česko-americké obranné dohodě a jak moc musela Česká republika Američanům ustoupit. „Sklopili jsme uši a sklapli podpatky,” glosuje výsledky vyjednávání Bobošíková. Jelikož smlouva překračuje Ústavou ČR daný rámec pro pobyt cizích vojsk na našem území, může být podle některých právníků napadnutelná u Ústavního soudu ČR.**

V nedělní Partii se premiér Petr Fiala (ODS) bránil požadavku opozice, kterou zde zastupoval expremiér Andrej Babiš (ANO), diskutovat ve Sněmovně o obranné dohodě se Spojenými státy. Diskutovat by se dle Fialy o té dohodě moc nemělo, protože by se tím nahrávalo proruským silám. „Tady jde o to, abychom jasně a rychle tu smlouvu schválili a nedělali z toho téma pro ruskou dezinformační kampaň,” prohlásil Petr Fiala.

Ještě v pátek předtím přitom prezident Petr Pavel na tiskové konferenci po společné schůzce s Petrem Fialou a s Andrejem Babišem tvrdil, že se společně shodli na tom, že diskuse o té smlouvě je nutná. „Je potřeba bezpečnostní dohodu detailně a férově představit, o čem ta dohoda je, a o čem není,” prohlásil prezident republiky.

Moderátorka Bobošíková se jala divákům skutečně vysvětlovat, o čem ta dohoda o obranné spolupráci ČR s USA je, a o čem skutečně není. „Není o suverénní a rovnoprávné České republice, ale je o pětikoaličním lokajství,” řekla.

A svá slova dokládá neoddiskutovatelnými fakty. Poté, co ministryně Černochová ve Washingtonu podepsala obrannou dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy, dostali poslanci od premiéra Petra Fialy „Zprávu”, která objasňuje, jak konkrétně smluvní jednání probíhala. Ze zprávy je rovněž jasné, kdo při jednání tahal za delší konec provazu.

„Tušíte správně, česká vláda to nebyla. Vyjednávači ministryně Černochové ponechali text o obranné spolupráci, tedy i o tom, co a za jakých podmínek budou moci na území České republiky dělat příslušníci ozbrojených sil USA, zcela v rukou americké administrativy,” pokračuje Bobošíková.

Ze zprávy podle Bobošíkové vyplývá, že Česká republika vstupovala do jednání se zcela jinými předpoklady než USA. Čeští diplomaté chtěli navázat na dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy o právním postavení ozbrojených sil Spojených států přítomných na území České republiky, podepsanou v roce 2008. Tehdy ministryně obrany Vlasta Parkanová vyjednala pro Českou republiku daleko lepší a důstojnější podmínky.

To ale Američané odmítli a prosadili nové požadavky pro své ozbrojené složky na našem území. „Musíme připomenout, že v roce 2008 šlo o dohodu, která souvisela s nikdy neuskutečněnou výstavbou amerického radaru v České republice. Dohodu tehdy podepsala ministryně Parkanová

v Berlíně. A na rozdíl od ministryně Černochové v ní tehdy vymohla pro působení amerických vojáků na našem území daleko větší suverenitu pro Českou republiku," připomíná Bobošíková.

Pro naši zemi Parkanová tehdy konkrétně vymohla, že americká strana ustoupila ze svého návrhu, aby se česká strana vzdala výkonu přednostní jurisdikce nad delikty příslušníků ozbrojených sil a civilní složky ozbrojených sil USA. Případné trestné činy amerických vojáků by se tak ve smlouvě podle Parkanové řešily na základě českého práva.

„Patnáct let poté ministryně Černochová podepisuje smlouvu, ve které situace je zcela opačná – podle českého práva se budou případné trestné činy amerických vojáků soudit jen tehdy, pokud to dovolí Američané,“ zdůrazňuje opakovaně moderátorka jeden ze zásadních bodů jednání o česko-americké smlouvě, ve které česká strana „sklopila uši a sklapla podpatky“.

„Zpráva premiéra Fialy připomíná, že Američané chtějí mít se všemi státy, se kterými mají uzavřenou obrannou dohodu, stejný režim. A předkládají proto standardizovaný vzorový text. V důsledku toho se smlouvy příliš neliší, a to platí i pro naši českou dohodu. A teď to přijde! Dohoda se projednávala dlouho, její projednávání bylo utajované, proběhlo několik kol jednání. A víte, co konstatuje premiérova zpráva? Že dohoda není podrobná, ale je rámcová. A víte proč? Protože Američané odmítli podrobnou úpravu důležitých závazků a nebyli ochotni podrobné úpravy akceptovat,“ přibližuje Bobošíková.

„Výsledkem je tedy dohoda, která bude vyžadovat přijetí nových vnitrostátních opatření nebo úpravu stávajících právních předpisů,“ popisuje Bobošíková.

Pokud jde o finanční dopady, neví se, jak velké budou. Jelikož je dohoda rámcová, výdaje státního rozpočtu v ní nejsou vyčísleny.

Pokud smlouvu schválí obě komory Parlamentu ČR a následně ji podepíše prezident ČR, budou mít ozbrojené síly USA výlučný přístup do některých vojenských újezdů a výcvikových prostor, kde budou také moci vykonávat stavební činnost. Co ale budou stavět, to smlouva neupravuje. Odpovědi na tyto otázky žádají i opoziční parlamentní strany.

Není vyloučeno, že smlouva skončí u Ústavního soudu ČR.

„Může vzniknout zajímavý právní spor. Vzhledem k tomu, že zahraniční vojáci mohou pobývat na českém území podle článku 43 Ústavy ČR se souhlasem Parlamentu ČR pouze 60 dnů, nikoli nejméně 10 let, jak se píše v nové smlouvě, lze podle některých odborníků požadovat pro schválení česko-americké obranné dohady dvoutřetinovou ústavní většinu v obou komorách Parlamentu ČR. Smlouva totiž překračuje Ústavou ČR daný rámec pro pobyt cizích vojsk na našem území. Podle některých právníků proto nestačí, že by smlouvu se Spojenými státy schválily prosté většiny obou komor Parlamentu ČR. Dohoda by tak mohla být údajně napadnutelná u Ústavního soudu ČR. Najdete se u nás politická síla, která k takovému kroku bude mít odvahu?“ podotýká Bobošíková.

Vojáci USA a jejich rodinní příslušníci budou podle této smlouvy podléhat zvláštnímu režimu dovozu zboží a valut. Nebudou platit daně a některé poplatky, bude se na ně vztahovat právní řád nikoliv České republiky, ale Spojených států. Jen USA tedy rozhodnou, zda v případě spáchání trestného činu příslušníkem USA na našem území vyhoví žádosti české strany o to, aby se trestní čin řešil na základě našeho českého práva,“ shrnuje v kostce Bobošíková s tím, že tuto smlouvu nelze vypovědět po dobu deseti let.